

Αρ. Φακ.: Α/Π 1848/2019

**Έκθεση Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων αναφορικά με το παράπονο με αρ. Α/Π 1848/2019
κατά του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας
και Κοινωνικών Ασφαλίσεων**

Ερευνών Λειτουργός: Δέσποινα Μέρτακκα

Λευκωσία, 10 Δεκεμβρίου, 2020

1. Περιγραφή παραπόνου – έρευνας

Ο κ. ΧΧΧΧΧ, Ανώτερος Λειτουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών, με επιστολές του ημερομηνίας 1 Οκτωβρίου 2019 και 28 Ιανουαρίου 2020 υπέβαλε παράπονο κατά του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναφορικά με τη μη πλήρωση της κενής θέσης Πρώτου Λειτουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, την οποία είχε στο παρελθόν διεκδικήσει. Είναι, συγκεκριμένα, ο ισχυρισμός του παραπονούμενου ότι, ενώ με δύο προσφυγές του στο Ανώτατο και στο Διοικητικό Δικαστήριο (Υποθ. Αρ. ΧΧΧΧΧ και ΧΧΧΧΧ) πέτυχε ακύρωση και μερική ακύρωση, αντίστοιχα, των προσβληθεισών αποφάσεων διορισμού ανθυποψηφίων του στη θέση Πρώτου Λειτουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, η Αρμόδια Αρχή, άνευ λόγου, καθυστερεί να υποβάλει πρόταση προς την ΕΔΥ για επανεξέταση του θέματος. Ο παραπονούμενος αναφέρθηκε επίσης σε διαχρονική δυσμενή αντιμετώπισή του από την Υπηρεσία του, μέσω της άσκησης ποινικών ή/και πειθαρχικών ερευνών εναντίον του, οι οποίες σε κάθε περίπτωση έχουν ολοκληρωθεί με την απαλλαγή του παραπονούμενου από τις κατηγορίες.

Στα πλαίσια της διερεύνησης του θέματος, έθεσα τους πιο πάνω ισχυρισμούς του παραπονούμενου υπόψη του υπό αναφορά Υπουργείου με επιστολή μου ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2020. Λόγω μη ανταπόκρισης του Υπουργείου στάληκαν υπενθυμητικές επιστολές για λήψη των θέσεων του στις 29 Μαΐου 2020, στις 7 Ιουλίου, 2020, στις 5 Οκτωβρίου, 2020 και στις 21 Οκτωβρίου 2020, όπου και δόθηκε, σύμφωνα με το εδάφιο (8) του άρθρου 8 των περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμων, τελευταία προθεσμία 10 ημερών για λήψη των θέσεων από το εν λόγω Υπουργείο. Μέχρι και την σύνταξη της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, δεν έχουν ληφθεί από το εν λόγω Υπουργείο οποιαδήποτε σχόλια επί των ισχυρισμών του παραπονούμενου.

Για σκοπούς διερεύνησης του παραπόνου μελετήθηκε, επίσης, η ισχύουσα νομοθεσία και νομολογία καθώς και όλη η σχετική αλληλογραφία.

2. Διαπιστώσεις

- Στις 23/2/2010, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ζήτησε την πλήρωση δύο κενών μόνιμων θέσεων Πρώτου Λειτουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.
- Αφού ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 34 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων για τις θέσεις Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας με απόφασή της ημερομηνίας 31/8/2011, διόρισε στις εν λόγω θέσεις τα Ενδιαφερόμενα Μέρη Σ.Π και Μ.Κ.
- Εναντίον της πιο πάνω απόφασης, ο παραπονούμενος καταχώρησε την προσφυγή υπ. αρ. 1672/2011. Το Ανώτατο Δικαστήριο με την απόφασή του ημερομηνίας 21/10/2014, ακύρωσε την εν λόγω απόφαση διορισμού για λόγους που εστιάζονται στις πλημμελείς διεργασίες των εμπλεκόμενων οργάνων κατά τη διαπίστωση της συνδρομής των απαιτούμενων τυπικών προσόντων των ενδιαφερομένων μερών.
- Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, με απόφασή της που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 3/4/2015, διόρισε, μετά από επανεξέταση, αναδρομικά από την 3.10.2011, στη θέση Πρώτου Λειτουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, τα Ενδιαφερόμενα Μέρη XXXX και XXXX
- Εναντίον της πιο πάνω απόφασης, ο παραπονούμενος καταχώρησε την προσφυγή υπ. αρ. 715/2015. Το Διοικητικό Δικαστήριο με την απόφασή του ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019 ακύρωσε μερικώς την επίδικη απόφαση μόνο για το Ενδιαφερόμενο Μέρος Σ.Π. καθώς κρίθηκε ότι η ληφθείσα κατά την επανεξέταση απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας δεν ήταν δεόντως τεκμηριωμένη ως προς την κατοχή από το Ενδιαφερόμενο Μέρος XXXXX των απαιτούμενων

από το Σχέδιο Υπηρεσίας προσόντων, με αποτέλεσμα να παραμένουν οι διαπιστωθείσες από το Ανώτατο Δικαστήριο στην πρ. αρ. 1672/2011 αμφιβολίες ως προς την ορθότητα της κατάληξης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

- Από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου στις 3/7/2019 μέχρι και σήμερα, η αρμόδια αρχή δεν προχώρησε σε υποβολή πρότασης προς την ΕΔΥ για επανεξέταση της μίας κενής θέσης Πρώτου Λειτουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, για λόγους που δεν έγιναν γνωστοί στο Γραφείο μου, αφού το υπό αναφορά Υπουργείο επέλεξε να μην τοποθετηθεί επί των ισχυρισμών του παραπονούμενου, παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις προς τούτο.

3. Συμπεράσματα-Κριτική

Δυνάμει της παραγράφου **5 του Άρθρου 146 του Συντάγματος**, η απόφαση του Δικαστηρίου δεσμεύει κάθε όργανο ή αρχή στη Δημοκρατία, τα οποία υπέχουν υποχρέωση ενεργούς συμμόρφωσης προς το περιεχόμενο αυτής. Η υποχρέωση της διοίκησης προς συμμόρφωση στις ακυρωτικές αποφάσεις του Δικαστηρίου συνίσταται στην εξαφάνιση όλων των αποτελεσμάτων της ακυρωθείσας πράξης και την επαναφορά της προηγούμενης πραγματικής κατάστασης.

Στην ενδιάμεση απόφαση της Ολομέλειας Α.Ε. 146/14 ΚΟΤ ν. Ελίνα Χριστοφίδου ημερ. 12.7.2016, αναφέρθηκαν τα εξής:

«Κατ' ακολουθία του Άρθρου 146.5 του Συντάγματος, η Διοίκηση, μετά την έκδοση ακυρωτικής απόφασης, **υποχρεούται** «εις ενεργόν συμμόρφωσιν προς ταύτην». Προς τον σκοπό αυτό επανεξετάζει το εγερθέν ζήτημα με βάση το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο που λήφθηκε η ακυρωθείσα από το Δικαστήριο απόφαση **{Republic v. Nissiotou (1985) 3 CLR 1335, Kyriacou v. Minister of Interior (1988) 3 CLR 643}**. Όπως λέχθηκε στην απόφαση **Μαυρομάτη κα ν. Δημοκρατίας (Αρ.2) (1990) 3 ΑΑΔ 3943**, το καθήκον της Διοίκησης προς συμμόρφωση προσδιορίζεται από το Άρθρο 146.5 του

Συντάγματος κατά τρόπο επιτακτικό και οριοθετείται ως καθήκον που επιβάλλει την εξαφάνιση των αποτελεσμάτων της ακυρωθείσας πράξης και την αποκατάσταση της τάξης πραγμάτων που ίσχυε πριν την έκδοσή της. Υπό το πρίσμα των αρχών αυτών, έχει επίσης νομολογηθεί ότι η παράλειψη αποκατάστασης της νομιμότητας με την εξαφάνιση της πράξης, συνιστά παράλειψη εκπλήρωσης υποχρέωσης που θέτει το πιο πάνω Άρθρο του Συντάγματος, υποκείμενη σε αναθεώρηση βάσει του Άρθρου 146.1 του Συντάγματος (**Εγγλεζάκη και άλλες v. Γενικού Εισαγγελέα (1992) 1 ΑΑΔ 697**)».

Σύμφωνα με τις αρχές του διοικητικού δικαίου, η υποχρέωση αυτή, δεν περιορίζεται στην απλή λήψη των αναγκαίων μέτρων προς άμεση εκτέλεση της ακυρωτικής απόφασης, αλλά επεκτείνεται και στην ανάγκη έκδοσης των απαραίτητων εκτελεστών διοικητικών πράξεων προς αποκατάσταση της νομικής και πραγματικής κατάστασης που ίσχυε πριν την ακύρωση. Κατά συνέπεια, πράξεις οι οποίες εκδόθηκαν με βάση την ακυρωθείσα ή βρίσκονται σε στενό σύνδεσμο προς αυτή, δεν επιτρέπεται να εφαρμοσθούν ή να συνεχίζουν να εφαρμόζονται και η διοίκηση έχει υποχρέωση να τις ανακαλέσει. (Βλ. σχετικά, Κυριακόπουλου, "Ελληνικόν Διοικητικόν Δίκαιον", Γ' 4η έκδοση, 1962, σελ. 155, Συμπλήρωμα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας (1935-1952) Τόμος Ι, σελ. 135, Παράγραφοι 3855, 3856, **Alexandros Pantazis v. Republic (1986) 3 C.L.R. 239**, 245-250 και **Δημοκρατία v. Όλγα Μαυρομμάτη κ.ά. (1991) 3 Α.Α.Δ. 543.**)

4. Εισηγήσεις - Συστάσεις

Η υποχρέωση της διοίκησης προς συμμόρφωση με το δεδικασμένο με τις ακυρωτικές αποφάσεις της επιβάλλει να ενεργήσει άμεσα ό,τι απαιτείται και να παραλείψει ό,τι εν τοις εφεξής, αντιβαίνει στο δεδικασμένο, η παράβαση του οποίου οδήγησε την προσβληθείσα πράξη σε ακύρωση.

Σαν συνέπεια της παντελούς εξαφάνισης των αποτελεσμάτων της ακυρωθείσας πράξης και της επαναφοράς των πραγμάτων στο καθεστώς που ίσχυε πριν την έκδοσή της, **εισηγούμαι** όπως το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως αρμόδια αρχή, προχωρήσει σε υποβολή πρότασης προς την ΕΔΥ για άμεση επανεξέταση και συμμόρφωση με το περιεχόμενο των αποφάσεων του Δικαστηρίου και όπως προβεί σε όλες τις ενδεικνυόμενες ενέργειες προς το σκοπό αποκατάστασης της νομιμότητας και πλήρωσης της μίας κενωθείσας θέσης Πρώτου Λειτουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Στην προκειμένη περίπτωση, σύμφωνα με τις αρχές του δεδικασμένου και της χρηστής διοίκησης, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οφείλει να επανεξετάσει, **με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο**, το ζήτημα πλήρωσης της υπό αναφορά θέσης και μέσα στα πλαίσια αυτής της διαδικασίας να αξιολογήσει κατά πόσο το Ενδιαφερόμενο Μέρος XXXXX κατέχει τα απαιτούμενα από το Σχέδιο Υπηρεσίας προσόντα και, συγκεκριμένα, κατά πόσον ο τίτλος σπουδών που κατέχει μπορεί να θεωρηθεί ως πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν και στη Ψυχολογία, ενόψει της αμφισβήτησης των προσόντων του Ενδιαφερομένου μέρους από τον παραπονούμενο στα πλαίσια εκδίκασης των προσφυγών που είχε καταχωρήσει.

Οι αρχές της καλής πίστης, της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη προς το κράτος δικαίου, επιβάλλουν η ληφθείσα κατά την επανεξέταση απόφαση του εν λόγω Υπουργείου να είναι δεόντως τεκμηριωμένη, κατόπιν διενέργειας δέουσας έρευνας και σύμφωνη με τις διαπιστώσεις του Ανωτάτου και Διοικητικού Δικαστηρίου στις αποφάσεις στις πρ. αρ. 1672/2011 και 715/2015.

Στην Α.Ε 3641, ημερ. 13/1/2006 **Θεόδωρος Χωραττάς ν. Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου**, έχει κριθεί ότι είναι παράνομη, μετά από σειρά ακυρωτικών αποφάσεων, η διακοπή της διαδικασίας προαγωγών κατά την επανεξέταση,

καθώς παραβιάζεται η συνταγματική υποχρέωση προς συμμόρφωση με το δεδικασμένο που απορρέει από τις ακυρωτικές αποφάσεις.

Στη βάση όλων των πιο πάνω, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα πρέπει να προχωρήσει σε υποβολή πρότασης προς την ΕΔΥ για άμεση επανεξέταση και πλήρωση της κενής θέσης με την προαγωγή του καταλληλότερου υποψηφίου, στη βάση των δεδομένων που ίσχυαν κατά τον ουσιώδη χρόνο.

Υποβάλλεται στον Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εργασίας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τις δέουσες ενέργειες προς τον σκοπό της επανεξέτασης με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο.

Μαρία Στυλιανού Λοττίδη
Επίτροπος Διοικήσεως και
Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων